

Nyelvhasználati gondjainkról

Az utóbbi évtizedekben a nyelvünk sorsa, élete iránt érdeklődők, aggódók egyre gyakrabban fordulnak a nyelvtudomány művelőihöz ezzel a kérdéssel: romlik-e anyanyelvünk? Meddig tűrjük tétlenül ezt a romlást? Hogyan lehetne ezt lassítani, fékezni, esetleg megakadályozni?

E kérdések feltevésére pedig az ad okot, hogy ezek az emberek naponta újságot olvasnak, rádiót hallgatnak, televíziót néznek, figyelik embertársaik beszédét, s az így szerzett tapasztalataik alapján jogosnak érzik az előbb felsorolt kérdéseket.

Ugyanis mit tapasztalunk: hibás szóhasználat, gyakran durva ragozási vétségek, zavaros mondszerkesztés, nyelvi durvaság, idegenszerűségek, idegen szók divatja, stb. A nyomtatott sajtó ezeket még tetézi helyesírási hibákkal, az elektronikus sajtó pedig kiejtés-, hangsúly- és hanglejtésbeli vétségekkel. De azt máris tisztáznunk kell: nem a nyelv romlik, hanem a nyelvhasználat; a nyelvhasználók igénytelensége, nemtörődősége, hanyagsága szüli a nyelvi hibákat, pongyolaságokat, persze egy idő után a nyelvhasználat torzulásai visszahatnak magára a nyelvre, s akkor már valójában a nyelv fejlődését is befolyásolják, s huzamosabb, tartós hatásuk következtében bizonyos fokú nyelvromlást is előidézhetnek.

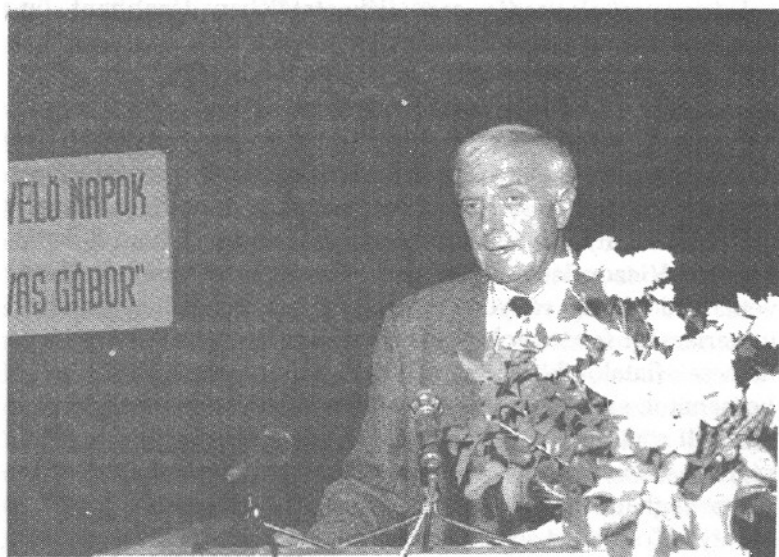
Ezeket a nyelvi hibákat korunkban különösen a tömegkommunikációs eszközök erősítik fel, sokszor nagyobb méretűnek mutatják, mint amilyen valójában, itt tehát a régi mondás „a nem a való, csak annak égi mása” visszajára is fordítható. magyarán mondva: nem annyira rossz a helyzet, mint amennyire pl. néhány mai magyar film, tévéjáték, ill. a szinkronizált filmek szereplőinek közönsége, durva stílusa, művészileg is indokolatlan „mosdatlan szájúságával” igyekeznek tükrözni a mai hétköznapi beszédet.

Eme nem kívánatos jelenség alaposabb elemzése helyett bevezetőmben még szólnom kellene arról is, hogy a mai nyelvhasználatban sok és sokféle hiba figyelhető meg mind a szókins alkalmazásában, mind a nyelvtani szabályok alkalmazásában. Tehát a korábbi „örökzöld” hibák ma is virulnak, gondo-

lok itt pl. a **süksük**-nyelvre, az **eztet**, **aztat**, a **meg-e mondja** típusú hibákra.

De arról is szólnom kell, hogy a nyelvtudomány művelőin belül is kialakult egy olyan irányzat, amely ezeket a hibákat egyszerűen csak nyelvi változásnak, nyelvi változatnak értékeli, tehát nem elítélendő hibának tartja. Ennek az önmagát szekuláris nyelvészetnek nevező irányzatnak a hívei tehát eltérő véleményen vannak mint a hagyományos nyelvtudomány és nyelvművelés szakemberei, ami önmagában nem lenne baj, hisz el lehet térni a hagyományt követő irányzatoktól, de az már gondot jelent, hogy véleményüket nem szűk szakmai körökben, szakmai lapokban fejtik ki, hanem a nagy nyilvánosság előtt, s ezzel megzavarják sok laikus nyelvérzékét, ez pedig enyhén szólva nem etikus.

De térjünk vissza újra a nyelvhasználati hibákhoz. Mint jeleztem nyelvhasználati hiba, gond napjainkban bőségesen akad, ezek taglalása, ismertetése akár egy többnapos tanácskozás központi témája is lehetne.

Szűts László előadást tart

Mivel tehát bőség zavarával küszködöm, már csak az előadásra szánt idő rövidsége miatt is csak szemezgetek a témák közül, és csak azokat a kirívó jelenségeket ragadom ki a nyelvhasználati vétségek közül, amelyek az utóbbi években terjedtek el, s váltak egyre inkább korunk nyelvhasználatának jellemzőivé. Talán annyira még nem, hogy ne lenne mód vagy legalábbis remény további terjedésük megakadályozására, gyakoriságuk csökkentésére.

A szókincs alkalmazásában az utóbbi néhány évben figyeltünk föl a bizalmas nyelvi szavak térhódítására a mindennapi beszédben, olyan beszédhelyzetekben, amelyekbe nem illenek. A régebben csak baráti társaságban, családi nyelvben előforduló szavak, kifejezések pár évvel ezelőtt kezdtek feltűnni a közéleti nyelvben, a hivatalos stílusban, a kereskedelmi nyelvben. A leglátványosabb előfordulásuk éppen a kereskedelmi nyelvben, az ún. „kofaszlangban” feltűnő. Az ilyenekre gondolok mint pl. **kovi ubi, pari, burgi** stb. a **kovászos uborka**, a **paradicsom**, a **burgonya** helyett. Talán nem is kellene ezekre annyira figyelnünk, ha csak a zöldségesek, a piaci kofák beszédjében fordulnának elő. De egyik parlamenti képviselőnk országgyűlési felszólalásában idéző jel nélkül használta a **buli** szót, egyik polgármesterünk pedig sajtótájékoztatójában **lerobbant** önkormányzati lakásokról tett említést, a kormány egyik ma is hivatalban lévő minisztere a televízió híradójában azt nyilatkozta, hogy a **hadsereg le van gatyásodva**. Egyikőjük sem tette e szavak elé, **elnézést a kifejezésért**, vagy azt, hogy **jobb szó nem jut eszembe**. A rádiós, televíziós műsorok vezetői, riporterei rendre mondják, hogy **köszí szépen, dumáltam**, filmekben is csak a nyegle **Viszlát!** köszönési forma hallható a tiszteltető **Viszontlátásra!** helyett. Ez a bizalmaskodó, közvetlenkedő jelleg rányomja bélyegét a társalgási nyelvre, az udvariassági fordulatok egyéb formáira is. A **helló!** köszönés nemcsak fiatalok körében fordul elő, a **bocs** kezdi kiszorítani a **bocsánatot**, s a **viszlát** mintájára megalkották a **viszhallás**, ill. a **viszhall** rövidített változatokat is. Ettől a nem kívánatos jelenségtől a szomszédos országok magyarságát régebben megvédte az országhatár. Annak idején ezzel a - **elnézést a szóért** - „bratyzó” stílussal sem a vajdasági, sem a felvidéki magyarság beszédjében nem találkoztam. Az erdélyi magyarság nyelv-

használatát azért nem említettem, mert ott keveset jártam. Viszont a rendszerváltozás óta, amióta örövendetesen megnyíltak a határok, s könnyebbé vált az utazás, s vajdasági, erdélyi fiatalok tanulnak magyarországi egyetemeken, főiskolákon, azóta ez a negatív hatás is átlépte az országhatárokat, s a nemzetközi vonaton utazva hallgatva akár pl. a vajdasági diákok társalgását, nem nagy örömmel tapasztalom, hogy ezeket a szavakat hamar eltanulták.

Ez a közvetlenkedő társalgási stílus még feltűnőbben tükröződik a megszólításokban. Bár a 90-es évek elején rehabilitálták a régi polgári megszólításokat, ennek ellenére sokan idegenkednek a hagyományos **uram, asszonyom, hölgyem, kisaszszony, úrhölgy** megszólításoktól, s ezek helyett idegen emberekhez fordulva is a bizalmas **aranyoskám, kedveském, főnök** típusú megszólításokat alkalmazzák. Idegen nyelvi hatásra terjedt el a családnév és az úr főnév használata akkor is, amikor a megszólító tudja a megszólított tisztségét, rangját, beosztását. Például az amerikai angolban elnökük megszólítására **a Mr. Clinton** is elfogadott forma, a magyarban a köztársasági elnök megszólítása **elnök úr**, mert a magyar tekintélytiszteelő nyelv. Tehát a **Göncz úr** eléggé nagy faragatlanságra vall, ugyanis a Magyar Televízió egyik riportere így szólította meg a magyar államfőt.

Ezzel a példával valójában már át is tértem előadásom következő témakörére, az idegen nyelvi hatásra. Ez a hatás részben az idegenszerűségek terjedésében érezhető, de még látványosabban az idegen szók átvételében. Nyelvünk itt Európa közepén mindig is ki volt téve idegen nyelvi hatásoknak. Az elmúlt korokban is sok idegenszerűség terjedt el nyelvünkben. Mivel a magyar finnugor nyelv, szerkezetében, nyelvtani rendszerében különbözik az indoeurópai nyelvektől, ezért nem szívesen vesz át idegen szerkezeteket, idegenes szókapcsolatokat. Az idegenszerűségek ellen, más szóval barbarizmusok ellen régen is hadakoztak nyelv művelőink. Ennek ellenére néhány régi idegenszerűség polgárjogot nyert, ill. széles körben elterjedt. Gondolok az ilyen latinizmusokra mint **mindenszentek** (hisz a számnév után a magyarban egyes számban áll a főnév), **három királyok napja**, azt **megtárgyalandó...** stb.

Viszont az igényes beszédben, fogalmazásban kerülendőnek tartjuk a következőket. Német hatásra terjedtek pl. a **kérjük letörölni**-féle szerkezetek, szolgai fordításból születtek a **be-képzelt**, a **kultúrház**: orosz nyelvi hatást tükröz a **szűk keresztmetszet**, a **viszonyul** igének néhány átvett értelmű használata.

Viszont vannak újabb idegen nyelvi hatások is. Indoeurópai hatást tükröznek újabban az üzleti feliratokon a **sajtok**, **borok**, **sörök**, **húsok** többes számú alakok. Az anyagneveket a magyar ugyanis egyes számban használja: **almát**(szedünk), nem pedig **almákat**. Tehát helyesen: **bor**, **sör**, **pálinka**; **sajt**, **hús** stb. Idegenes szórend figyelhető meg ezekben is: **Csemege Julius Meinl**, **Bonbon Hemingway**, **Hotel Mariott** stb. A magyarban ugyanis a jelző a jelzett szó előtt áll: tehát: **Meinl Csemege**, **Hemingway bonbon**, **Mariott Hotel**.

Angol hatásra került a nyelvhasználatba az utóbbi években – hogy időszerű példát is mondjak – az **indián nyár**. Lehet, hogy sokan a régi magyaros **vénasszonyok nyara** elnevezést szókimondónak, sértőnek tartják, s ezért tapintatból az angol tükörfelfejezést alkalmazzák inkább. Semmi szükség rá! Amint finomítani sem kell a régi magyaros elnevezést, hisz előfordul ez a finomkodó változata is: **idős hölgyek nyara**.

Az idegen nyelvi hatások közül sokkal feltűnőbb az idegen szók átvétele. A szókincs gyarapításának ez is egyik sajátos módja, régen is sok szót vettünk át idegen nyelvekből, ezek később jövevényszókká váltak, sokukról már nem is tudjuk, hogy nem magyar eredetűek. Az idegen szavak átvételének megakadályozására a legjobb mód a szómagyarítás, de ez nem mindig sikerül.

Bármennyire tiltakozik is nyelvérzékünk egy-egy idegen szó ellen, ha a magyarral való helyettesítés azonnal nem sikerül, meg kell barátkoznunk az idegen kifejezéssel. A nyelv művelő szakirodalom csak a fölösleges, a magyarral jól pótolható idegen szavak ellen harcol, hisz a sok idegen kifejezés nehezíti a szöveg megértését. Az utóbbi évtizedekben különösen az angol szavak átvétele vált gyakoribbá, de nyelvünket a többi európai nyelvvel összevetve azt láthatjuk, hogy ott is hasonló a helyzet. Tudomásunk szerint törvénnyel csak a franciák védekeznek Franciaországban és Kanada Quebec tartományában. Sokan az

egyik „legtisztább” nyelvnek Európában éppen egyik rokon nyelvünket, a finnt tartják, mivel sok nemzetközi szónak van finn megfelelője. Ezzel szemben nálunk az idegen szavak terjedését a műveltségfitogtatás, a kritikátlan külföldimádat is segíti. Ez utóbbi különösen a kereskedelmi nyelvben, az üzletek, áruházak, szállodák elnevezésében tükröződik. Az idegen cégelnevezéseket pár éve rendelet korlátozza, ennek hatását azonban nemigen érezzük az üzletnegyedek utcáit járva.

A szaknyelvben egy kissé engedékenyebben ítélik meg a nyelv művelők az idegen szavak használatát. Egyrészt itt nagyon sok az idegen kifejezés, nincs is magyar megfelelőjük, másrészt a szaknyelv elsősorban a szakmai közönségnek szól. A nagyközönségnek íródó sajtónak, a tudományos ismeretterjesztő irodalomnak viszont a könnyebb érthetőség kedvéért lehetőleg a magyar megfelelőt kell alkalmaznia.

Az elmúlt 20 évben több ízben kísérleteztünk idegen szavak magyarításával, a szómagyarító felhívások napilapokban, folyóiratokban jelentek meg; ill. a rádió „Magyarán szólva” műsorban hangzottak el. Szomorúan kell megjegyeznem, hogy ezek nagy hányada sikertelen maradt. Lássunk belőlük néhány példát:

disc-jockey = lemezgazda (1972)

schlagfertigkeit = szavakész (1972)

dublör, dublöz = helyzetszínész (1972)

sci-fi = fanti (1973)

spray = permet (1973)

audiovizuális = hangos-képes (1973)

show = só (1973)

marketing = piacszervezés (1974)

szlogen = vivőszó (1974)

know-how = mit-hogyan, módszertár (1980)

windsurf = deszkavitorlás, szélsikló (1980)

hot-dog = burka (1981)

second-hand shop = ódi-módi (1987)

night-club = éjbár (1987)

snack bár = gyorsharapó, hamm-bár (1987)

szponzor = védnök (1987)

musik-center = zenebartlang (1987)

szolárium = fényfürdő (1987)

image = hírkép, közkép (1987)

Ebből következik az, hogy az újabban a magyar nyelvbe kerülő idegen szavak tekintélyes része itt is marad, s ezek használata, ejtése, írásmódja sajátos problémákat vet fel.

Az idegen szavaknak a magyar nyelvbe való beilleszkedésében napjainkban a következő jelenségek figyelhetők meg:

a) Az idegen szavak túlzott használata; visszaidegenítés: A tudományos nyelv és az értekező próza különösen kedveli az idegen szavakat, több tudományág szinte sugallja az idegen szóhasználatot. Napjaink divatos idegen szavai: **szituáció, pszichés, kommunikáció, volumen, pluralizmus, komplikált, trend, konkrét(an)** stb. szinte kivétel nélkül pótolhatók a magyar megfelelővel. A kevésbé műveltek beszédében gyakoriak az alaki és ejtész hibák: **pozitív** tudom (helyesen: **pozitíve** v. **pozitívan**, ill. magyar szóval: **határozottan** v. **bizonyosan** tudom), **illogikátlan** (h.: **illogikus** v. **logikátlan**) **koperál** (h.: **kooperál**), **kooprodukció** (h.: **koprodukció**), **poszthumusz** (h.: **posztumusz**), **szuggeszció** (h.: **szuggesztió**), **erobik** v. **érobik** (h.: **aerobik**), **eroszol** v. **éroszol** v. **éroszól** (h.: **aeroszol**), **konzseniális** (h.: **kongeniális**) stb. Némelyik hibás ejtésmóddal az elkövető a (nyelvi) műveletlenségnek valóságos stigmáját sűti magára: **bicigli, cigaretta, garambol, inekció, tolarencia** stb.

A 60-as évek óta figyelhető meg az a törekvés, hogy a közhasználatban már régóta élő és magyaros ejtésmódú idegen szavak ejtését, írását sokan visszaigazítják az átadó, a közvetítő nyelv szabályaihoz. A **plasztik**-ből így lesz – helytelenül – **plesztik**; a **burleszk**-ből a hibás **börleszk** (angolosan, bár olasz eredetű); a **frank** pénznemből az erőltetetten franciás **fran**, a **reneszánsz**-ből a fölöslegesen visszaigazított **röneszansz** stb. Némelyiket szótáraink is szentesítik, pl. **maneken** (Bakos: Idegen szavak és kifejezések szótára, 1973), de **manöken** (AkH).

Az idegen szavak ejtésében az a gyakorlat alakult ki, hogy nem követjük szolgálai sem az írásképet, sem a kiejtést, de – mint kis népek általában – igyekszünk megközelítően átvenni az eredeti ejtésmódot, szem előtt tartva a magyar fonetika követelményeit is. Az eredeti ejtésmód követéséről így ír Lőrincze Lajos: „Nem tudom, megfigyelték-e már, sokan milyen kínosan törekszenek arra, hogy az angol eredetű szavakat igazi angol módjára, a franciákat meg ékes franciasággal ejtsék ki magyar

beszédükben. Szinte jobban ügyelnek rájuk, mint a magyar szavak helyes kiejtésére, mert meg akarják mutatni műveltségüket, s nyilván szívükön viselik más nyelvek eredetiségét, tisztaságát. Pedig bizony a nyelv története azt mutatja, hogy az ilyen származású szavakat előbb-utóbb minden nyelv a maga sajátosságai, természete szerint alakítja, nem kell tehát szégyenkeznünk amiatt, hogy egy-egy idegenből kölcsönvett szó kiejtése nyelvünkben megváltozott, nem egyezik meg a kölcsönadó nyelvben való kiejtésével.”...

b) Az idegen szavak egy bizonyos hányadára a gyors magyarosítás, a fonetikus írásmódra való áttérés jellemző. Így pl. az angol **story**-t magyarosan **sztori** írásmóddal írjuk, így elindítottuk a meghonosodás útján. Ugyanígy néhány számítástechnikai műszót is magyarosan írunk: **szoftver**, **hardver**.

A több elemből álló szószerkezetek általában megőrzik idegenes írásmódjukat. **Terminus technicus**, **circulus vitiosus**, **tabula rasa**, **vica versa** stb.

Az idegen szavaknak szókinszünkbe való beilleszkedése, mint láthattuk, elég sok gondot, nehézséget okoz. Puristák nem akarunk lenni, de szükségesnek látszik egy kissé szigorúbban bánni az újonnan átvett idegen szavakkal. A legkíváncsiabb az lenne, ha az elterjedés, a közismertté válás előtt sikerülne jó magyar megfelelőt találni. Ez azonban, tudjuk, általában hiú ábránd. A sajtó, a rádió, a televízió révén már elterjedt idegen szavakat pedig igen nehéz, úgyszólván lehetetlen utólag magyar szóval pótolni.

A rendszerváltás óta az utóbbi 3-4 évben különösen az angol szavak átvétele terjedt el, mint már említettem, a többi európai nyelvhez hasonlóan. Magyarországot a „vasfüggöny” -korszakban elkerülte ez az angol hatás, de a vasfüggöny leomlása után kitáruultak a kapuk, megnyíltak a határok, felélénkült az idegenforgalom. Szorosabbak lettek a nyugat-európai országokkal a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok és ezért gyorsan kellett pótolni a több évtizedes elzártság okozta elmaradást. Ezek a változások mind-mind magukkal hozták nyelvi vetületként az üzleti élet, a gazdasági élet idegen nyelvi terminológiáját is. Még akkor nem szóltunk a hazánkat ért „satellita-sokról”, ugyanis néhány éve az égi televíziócsatornák révén angol, német, francia nyelvű műsorokat, reklámokat, tájékoztatókat néz-

hetünk, hallgathatunk. Mindez a hatás akkor ért bennünket, amikor az idegen nyelvi tudás hazánkban nagyon sokat csökkent, hisz néhány évtizedig a nyugati nyelvek tanulása szinte gyanús dolognak számított. Ennek következménye az, hogy a legegyszerűbb idegen nyelvű utcai feliratok, üzleti tájékoztatók is hemzsegnének a nyelvtani, helyesírási hibáktól. Mindehhez az idegen szóáradathoz adjuk hozzá még a régi rossz magyar tulajdonságot, az előkelősködést, a nyugatimádatot, a sznobizmust. Ez a nyelvi divathóbort tükröződik a sajtóban és a tudományos nyelvben is. A **csapat**, **csoport** ma már csak **team**, a **kölcsönzés**, **bérbeadás** kiment a divatból, hisz ma csak úgy mondják, hogy **lízing**, s aki ad magára, a régi, bevált latin **projektum**-ot szakmai körökben finomkodva csak **project**-ként emlegeti.

Ez az idegenszó-divat jellemző lett a sajtónyelvre, a közéleti és a politikai nyelvre is. Még mindannyian emlékezünk a nyolcvanas évek végének divatszavaira. Milyen sokat hallottunk a **pluralizmus** szót, sokan az ejtismódjával is küszködtek, pedig a kezdet kezdetén **politikai sokszínűség**-nek lehetett volna fordítani. hasonló gyakoriságú volt a rendszerváltás idején az **alternatív**, **alternatíva** is. A melléknévnek először „nem hivatalos, ellenzéki” jelentése is volt, Pl.: **alternatív szakszervezet**, **alternatív tüntetés**. A főnévi alternatíva alak pedig sokszor feltűnt hibásan, pl.: **a következő két alternatíva áll előttünk**. A rendszerváltás óta a politikai élet, közélet gyakori szava a **kon-szenzus**, annak is gyakran hallható hibás ejtismódja, holott lehetne magyarul **közmegegyezés**. A szógyakorisági lista élére került még a **toleráns**, **tolerál**, **tolerancia**, jól-rosszul ejtve mindegyik változat, bár ezek helyett is lehet magyar szót találni: **türelmes**, **elnéző**, **elvisel**, **türelem**. A 90-es évek elején jött divatba a **privatizáció**, és a **reprivatizáció**, ezeket tudjuk magyarul helyettesíteni: **magánosítás**, **magántulajdonba adás**, illetve **visszaadás magántulajdonba**.

A rendszerváltás után, pontosabban annak következtében, számos egyéb idegen szó jött még divatba a sajtónyelvben, a közgazdaságtudományban, a reklámyelvben. Ilyen pl.: a **média**, egyes számú alakja, a **médium** ritkább, s a latinos műveltség háttérbe szorulását jelzi a kétszeres többes alakú **médiák** forma. A régebbi **mecénás-t**, **támogató-t**, **védnök-öt** ma már

mindentűt kiszorította a **szponzor**, képezve is: **szponzorál**, **szponzorálás**.

Mi a teendőnk? Mi lenne ma kívánatos? Hogyan tudnánk megállítani ezt a divatot? Rendelettel – francia módra – túlzás lenne. Inkább a közízlésen, a közhangulaton kellene változtatni, hogy leszokjunk a nyugatimádatról, az előkelősködésről, az angolmániáról. A szakembereknek, a sajtónak kellene mozgalmat indítani a fölösleges idegen szavak ellen, s melyiket lehet, jó lenne még az elterjedés előtt magyarítani. Természetesen nem kell magyarítani minden áron. Az elmúlt években az erőltetett magyarításokra is volt néhány példa.

Az idegen szavak témakörének lezárásaként még úgy érzem szólnom kell arról a nyilatkozatháborúról, amely idén tavasszal zajlott a honi sajtóban, pontosabban az interneten (magyarul: világhálón) és az Élet és Irodalom hasábjain. Az Anyanyelvápolók Szövetségének idei áprilisi közgyűlésén is felvetődött az idegen szók divatja, s az ellene folytatandó küzdelem, de az ott elhangzottakat némelyek félrehallással, vagy inkább szándékos félremagyarázással úgy értelmezték, hogy valamilyen nyelvtörvénnyel szeretnék az anyanyelvápolók szabályozni a magyar nyelvhasználatot. Mivel nyelvtörvényt soha senki nem akart, így senki nem szolgáltatott okot arra a nyilatkozatra, amelyet 39 magyarországi nyelvész, főleg anglista szakember aláírt. Utána megjelentek a válaszok is a nyilatkozatra, az álláspontok tisztázódtak, de nem közeledtek.

Végezetül visszatérve a nyelvhasználati gondokra, nagyon sok egyébről is lehetne még beszélni, de úgy vélem az elmondottakból is kiderült, hogy a nyelvművelés helyzete, a nyelvhasználat pallérozása odahaza sem könnyű. Az utóbbi években mind a tudományos életben, mind az oktatásban háttérbe vannak szorítva a humán tudományok, ezeken belül a nemzeti tudományok is, így a magyar nyelvtudomány, ill. a nyelvművelés is. Bár az Európai Unióba való menetelés időszakában még jobban kellene ápolni nemzeti hagyományainkat, kultúránkat, nyelvünket, inkább azt tapasztaljuk, hogy jelenleg éppen ezekre fordítunk kevés figyelmet. A második évezred vége felé közeledve, szomorúan állapíthatjuk meg, hogy a kommunikációs forradalom korában, a műholdas televíziózás, az internet, a faxok és a mobiltelefonok korszakában nem kap kellő figyelmet

a magyar beszédkultúra, a mívelt fogalmazás, az igényes nyelvhasználat. Hogy ez a közvélemény és közízlés megváltozzon, hogy nyelvünk ápolása, gondozása Szarvas Gábor útját követve újra megkapja a megfelelő rangot, ezen kell munkálkodnunk közösen országhatártól függetlenül nekünk Kárpát-medencében élő magyaroknak.